

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-7649922
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:
-Dosya (1 takım)

713580

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SERHAT EREN'İN
TBMM 7/3580 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

- 1) Vekili olduğum Diyarbakır ilinin olası bir büyük depreme hazırlıklı olması için bakanlık olarak ne tür çalışmalar yapmaktasınız? Kentimizin deprem risk analizleri yapılmış mıdır?
- 2) Uzmanların Diyarbakır'ın yeni bir büyük depreme hazır olmadığı iddialarına ilişkin kamuoyunun endişelerini giderecek bir açıklama yapacak mısınız?
- 3) Kahramanmaraş depremlerinin ardından kentimizde kaç bina ağır hasarlı, orta hasarlı ve az hasarlı bina olarak tespit edilmiştir?
- 4) Kahramanmaraş depremlerinin ardından şu ana kadar bakanlığınız ve bakanlığınıza bağlı birimlerce kaç ağır hasarlı binanın yıkımı gerçekleştirilmiştir?
- 5) Kahramanmaraş depremlerinin ardından ilimizde orta hasarlı ve az hasarlı olan binaların kaçında güçlendirme ve yenileme çalışması yapılmıştır?
- 6) Kentimizde bulunan orta hasarlı ve az hasarlı binalarda yaşayan yurttaş sayısı kaçtır?
- 7) 06 Şubat 2023 depremlerinin ardından ilimizde orta ve az hasarlı binalarda yaşayan yurttaşlarımıza ne gibi destekler sağlanmıştır?
- 8) 2002 yılından günümüze Diyarbakır'da kaç bina imar affından yararlanmış? Kentimizde imar affından yararlanıp Maraş depremlerinde yıkılan bina sayısı kaçtır?
- 9) Ağır hasarlı binaların yıkımı sırasında asbest riskini en aza indirmek ve toz bulutunu azaltmak için ne tür yöntemlere başvurulmaktadır?
- 10) Depremlerin ardından kentte açığa çıkan barınma krizine yönelik şu ana kadar ne yapılmıştır? Kentimizde şu ana kadar kaç deprem konutu inşa edilmiş ve yurttaşlara teslim edilmiştir?
- 11) Diyarbakır'da şu ana kadar kaç aileye deprem nedeniyle kira yardımı yapılmaktadır?

CEVAP:

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca; Diyarbakır İlinde 3 adet riskli alan (236.58 ha) ilan edilmiş ve 6 adet rezerv yapı alanı (493.88 ha) belirlenmiş olup, söz konusu alanlara ilişkin çalışmalar devam etmektedir. 6306 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra Bakanlığımızca 81 İl'e dağıtımı yapılan 05/09/2014 tarihli ve 7033 sayılı yazı ile Ülkemizde zemin yapısı ve/veya üzerindeki yapılaşma sebebiyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan alanlardaki olası afet risklerinin bertaraf edilerek, doğal afetlere hazırlıklı modern yaşam standartlarına sahip, risklerden arındırılmış yaşanabilir şehirler oluşturulması amacıyla mezkur Kanun'da belirtilen "Riskli Alan" tanımına uygun bölgelerin tespit edilerek, Bakanlığımıza iletilmesi istenilmiştir.

Bu kapsamda; kentsel dönüşüm uygulamalarında karşılaşılan sorunların çözümü, bütüncül yaklaşımın geliştirilmesi, sürecinin iyileştirilmesi ve stratejilerin belirli programlar dâhilinde ortaya konulması amacıyla kentsel dönüşüm uygulamalarını yönlendirecek olan "**Kentsel Dönüşüm Strateji Belgesinin Hazırlanmasına Yönelik İlke ve Esaslar**" 19/02/2019 tarihinde hazırlanmış ve büyükşehir, il, ilçe belediye başkanlıklarının da kendilerine ait Kentsel Dönüşüm Strateji Belgelerini hazırlayarak, afet riski en yüksek olan alanların tespit edilmek suretiyle ve en geç üç ay içerisinde Bakanlığımıza bildirilmesi hususu 81 İl Valiliğine tebliğ olunmuştur.

Nitekim, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından; "Diyarbakır Kentsel Strateji Ön Çalışması" başlığı altında hazırlanarak, Bakanlığımıza iletilen dosya Bakanlığımızca belirlenen "İlke ve Esaslar" doğrultusunda incelenmiştir.

06.02.2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler neticesinde; İçişleri Bakanlığının (AFAD) koordinasyonunda depremden etkilenen bölgelerde ilgili meslek disiplinine haiz uzmanlar, meslek odaları ve bilim insanları ile istişare edilerek Jeolojik-Jeoteknik; Hidrojeolojik; Sismoteknik, Zemin Etüt ve Mikro Bölgeleme çalışmaları tamamlanan yerlerde STK Temsilcilerinin ve yöre halkının görüşü ile yöresel mimari de dikkate alınmak suretiyle, belirlenen yeni yerleşim yerlerinde inşa sürecine geçilmiş ve söz konusu alanlarda en doğru teknikle güvenli konutların inşasına başlanmıştır.

Deprem bölgelerinde yürütülen inşa çalışmalarına ilişkin iş ve işlemler bağlı kuruluşumuz olan Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca tesis edilmekte olup, 06 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremin ardından ivedilikle konut ihaleleri başlatılmıştır. Bu bağlamda, Diyarbakır İli Bağlar ve Çermik İlçelerinde toplamda **6.278** afet konutunun ihalesi gerçekleştirilmiş ve inşaatları hızlı bir şekilde sürdürülmektedir. Yapım işlerinin tamamlanmasını müteakip, tamamlanan konutlar etaplar halinde hak sahiplerine teslim edilecektir.

Bakanlığımızca ihalesi yapılan (Diyarbakır İli 1'inci etap kırsal **300** adet konut, Diyarbakır İli 3'üncü etap kırsalda **152** adet konut ve **91** adet ahır, Diyarbakır İli 4'üncü etap kırsalda **157** adet konut ve **89** adet ahır yapım işleri) olmak üzere; toplam **609** adet kırsalda konutun ve **180** adet de ahırın yapımı devam etmektedir.

Diyarbakır İlinde Kanun kapsamındaki dönüşüm uygulamalarına devam edilmektedir. Yapı Kayıt Belgesi sorgu sisteminde yapılan incelemede; 3194 sayılı Kanuna Geçici 16 ncı maddenin eklenmesiyle yürürlüğe giren imar barışı düzenlemesi kapsamında, Diyarbakır İlinde **14.580** adet Yapı Kayıt Belgesi alındığı tespit edilmiştir. Ayrıca, Bakanlığımızca yürütülen denetim süreci tamamlanmadığı için, denetimden henüz geçmemiş birçok belgedeki ada, parsel ve adres beyanının doğru olduğu varsayımı ile bahse konu yapıların yerinde incelemesi yapılmadan, deprem nedeniyle hasar gören yapılardan hangilerinin imar barışından yararlandığı hususlarının tespit edilebilmesi halihazırda mümkün değildir.

Meydana gelen bir afet sonrasında, hasar tespit çalışma grubu verilerine göre tehlike arz edecek derecede hasar gördüğü tespit edilen ve çevreye zarar verme tehlikesi bulunan binaların yıkılması ve her türlü afet sonrasında, arama kurtarma çalışmalarının sonlandırılmasını müteakip, yasal itiraz süreleri tamamlandıktan ve hukuki olarak gerekli izinlerin de alınmasından sonra 7269 Sayılı Kanununun 13. maddesi uyarınca valiliklerce gerçekleştirilmektedir.

06.02.2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremler sonrasında Diyarbakır İlinde **44** Bina Yıkık, **59** Bina Acil Yıktırılacak, **5.491** Bina Ağır Hasarlı **2.783** Bina Orta Hasarlı, **49.750** Bina Az Hasarlı ve **133.965** Binanın ise Hasarsız olarak tespiti yapılarak mahallinde ilan edilmiştir.

Ayrıca, geçici döküm alanlarında yıkıntı atıklarından kaynaklı asbest tespitine ve yönetimine dair çalışmalar; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile koordineli olarak yürütülmektedir. Şu ana kadar, asbest tespitine ilişkin yapılan çalışmalarda, buna dair havada bir bulguya rastlanılmamış olup, bu husus titizlikle takip edilmektedir.